

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาศิลปะ 1 (สาระทัศนศิลป์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รหัสวิชา ศ 21101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง องค์ประกอบของทัศนธาตุ

แผนที่ 1 จุดประสงค์สร้างสรรค์เวลา 2 ชั่วโมง

โดย ครู ดนัย กัณห์รักษ์

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัดที่**
1. บรรยายความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของงานทัศนศิลป์และสิ่งแวดล้อมโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ
 2. ระบุและบรรยายหลักการออกแบบงานทัศนศิลป์โดยเน้นความเป็นเอกภาพความกลมกลืนและความสมดุล

2. สาระสำคัญ

ทัศนธาตุ เป็นองค์ประกอบและปัจจัยสำคัญทางศิลปะทั้งจิตรกรรมประติมากรรมสถาปัตยกรรมและอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ๆ ได้แก่ จุด เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง สี รูปร่าง รูปทรง และลักษณะผิว เป็นต้นเมื่อนำมารวมกันเข้าจะเกิดผลงานที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของจุดได้
- 3.2 มีความสามารถสร้างสรรค์งานศิลปะจากจุดสีได้

4. สาระการเรียนรู้

จุด (Point, Dot) เป็นพื้นฐานแรกที้นำไปสร้างงานศิลปะเป็นรอยลักษณะกลมเกิดจากการจิ้มกดกระแทกด้วยวัสดุต่าง ๆ ด้วยดินสอปากกาพู่กันอื่นๆ ตามธรรมชาติ

องค์ประกอบของทัศนธาตุ

ทัศนธาตุคือองค์ประกอบที่ประกอบด้วยจุดเส้นสีพื้นผิวค่าน้ำหนักอ่อนแก่ (แสงเงา) รูปร่างรูปทรงและบริเวณว่างประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่เป็นมูลฐานคือ

1. จุด (Point, Dot)

หมายถึงส่วนประกอบที่เล็กที่สุดเป็นส่วนเริ่มต้นไปสู่ส่วนอื่น ๆ รอยหรือแต้มที่มีลักษณะกลมๆ ปรางูที่พื้นผิว ซึ่งเกิดจากการจิ้ม กัด กระทบ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ดินสอ ปากกา พู่กัน และวัสดุปลายแหลมทุกชนิด

จุด เป็นต้นกำเนิดของเส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา พื้นผิว ฯลฯ เช่น นำจุดมาวางเรียงต่อกันจะเกิดเป็นเส้นและการนำจุดมาวางให้เหมาะสม ก็จะเกิดเป็นรูปร่าง รูปทรง และลักษณะผิวได้

2. เส้น (Line) หมายถึงจุดหลาย ๆ จุดที่เคลื่อนที่ต่อเนื่องไปในที่ว่างเปล่าจากทิศทางการเคลื่อนที่ต่าง ๆ กัน

3. สี (Colour)

สีเป็นทัศนธาตุที่มีลักษณะของธาตุทุกอย่างอยู่รวมกันครบถ้วนทั้งเส้นน้ำหนักผิวมีคุณลักษณะพิเศษคือความเป็นสี (Hue) ทำให้เราสามารถแยกแยะแต่ละสีออกจากกันหรือระบุได้ว่าเป็นสีอะไรมีความเข้มของสี (Intensity) ซึ่งสามารถแสดงความสดของสีได้ตั้งแต่เข้มที่สุดจนถึงอ่อนที่สุด สีใดที่มีความเข้มสูงคือสีที่มีความบริสุทธิ์ของความเป็นสีนั้นหรือถ้าสีใดที่มีความอ่อนคือสีที่มีการผสมของสีอื่นเช่นสีขาวสีดำหรือคู่สีตรงกันข้ามสามารถกระตุ้นอารมณ์และมีอิทธิพลต่อความรู้สึกได้ต่างกันออกไปในแต่ละสี

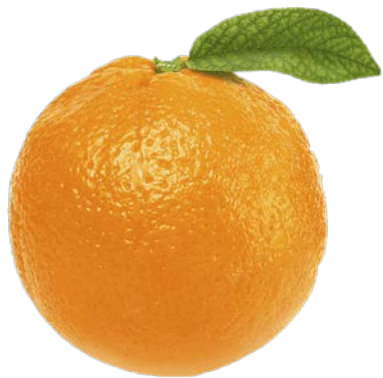

4. พื้นผิว (Texture)

หมายถึง ลักษณะภายนอกของสิ่งต่างๆ ซึ่งสามารถสัมผัส จับ หรือมองเห็นด้วยสายตาและทำให้เกิดความรู้สึกถึงลักษณะของพื้นผิวนั้นพื้นผิวอาจเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นก็ได้ พื้นผิวที่ต่างกันย่อมทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป

5. รูปร่าง (Shape)

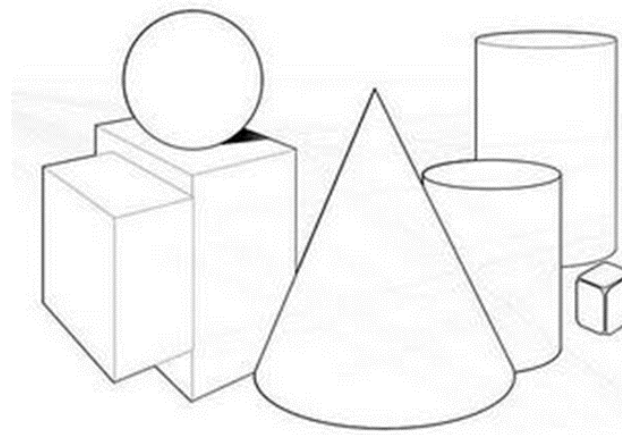
หมายถึงการบรรจบกันของเส้นที่เป็นขอบเขตของวัตถุที่มองเห็นเป็น 2 มิติคือมีความกว้างและความยาว 2 ด้านเท่านั้น

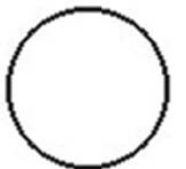
พื้นผิวหยาบ

พื้นผิวละเอียด

shape

Form

6. รูปทรง (form)

หมายถึงรูปลักษณะที่มองเห็นเป็น 3 มิติ คือมีความกว้างความยาวและความหนาลึก

7. ค่าน้ำหนัก (value)

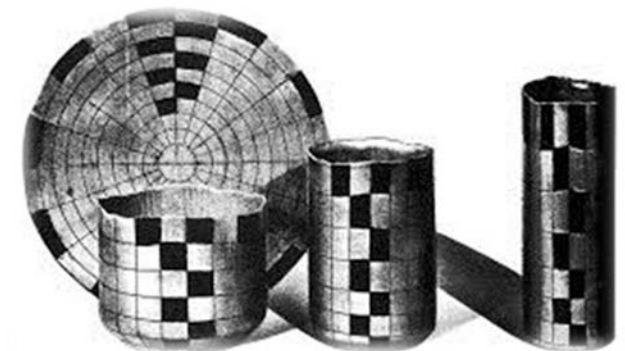
หมายถึง ค่าความอ่อนเข้มของสีที่เกิดจากของสีที่เกิดจากแสงและเงา

8. ช่องว่าง (space)

หมายถึง บริเวณที่ว่างเปล่าที่เรียกกันว่า “ช่องไฟ” ทักษะธาตุเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า องค์ประกอบทัศนศิลป์หมายถึง สิ่งที่เป็นส่วนประกอบสำคัญต่าง ๆ ในงานทัศนศิลป์ ได้แก่ เส้น สี พื้นผิว แสงเงา และช่องว่าง การวาดภาพที่ดี การนำเสนอประกอบสำคัญต่าง ๆ เหล่านี้มาจัดให้เกิดความสมดุลและเกิดความงามซึ่งจะทำให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ได้เรียกว่าการจัดทัศนธาตุ หรือการจัดองค์ประกอบของทัศนศิลป์

การจัดองค์ประกอบทัศนศิลป์เป็นหลักสำคัญสำหรับผู้สร้างสรรค์และผู้ศึกษางานศิลปะเนื่องจากผลงานศิลปะใด ๆ ก็ตามล้วนมีคุณค่าอยู่

2 ประการคือ คุณค่าทางด้านรูปทรงและคุณค่าทางด้านเรื่องราว

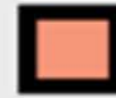

คลิกเลย

[วิดีโอประกอบการเรียนเรื่อง ทักษะธาตุ](#)

ความรู้เรื่อง จุด

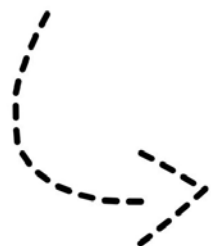

จุด หมายถึง รอยหรือแต้มที่มีลักษณะกลม ๆ เป็นสิ่งที่ปรากฏบนพื้นระนาบที่มีขนาดเล็ก ที่สุด ไม่มีความกว้าง ความยาว ความสูง ความหนา หรือความลึก จุดเป็นทัศนธาตุที่เล็กที่สุด และมีมิติเป็นศูนย์ จุดสามารถแสดงตำแหน่งได้เมื่อมีบริเวณว่างรองรับ จุด ถือเป็นทัศนธาตุหรือ พื้นฐานเบื้องต้นที่สุดในการสร้างงานทัศนศิลป์ ซึ่งเกิดจากการจิ้ม กด กระทบ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ดินสอ ปากกา พู่กัน และวัสดุปลายแหลมทุกชนิด

จุด เป็นต้นกำเนิดของเส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา พื้นผิว ฯลฯ เช่น น าจุดมาวางเรียงต่อกัน จะเกิดเป็นเส้น และการนำจุดมาวางให้เหมาะสม ก็จะเกิดเป็นรูปร่าง รูปทรง และลักษณะผิวได้ จุด นั้นเป็นทัศนธาตุที่สามารถสัมผัสและให้ความรู้สึกได้น้อยด้วยจุดเป็นอนุภาคที่มี ความกว้าง ความยาว และความหนา น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับ บรรดาส่วนประกอบมูลฐาน หรือทัศนธาตุอื่น ซึ่งในทางด้าน ศาสตร์อื่น ๆ อาจจะตีค่าของจุดในทางต่ำสุด โดยหำานิยาม ของจุดว่า “เป็นสิ่งที่ ไม่มีความกว้าง ความยาว ความ หนา”แต่ในทางทัศนศิลป์ จุด มีค่า มากมายกว่านั้น ด้วยในทางศิลปะนั้นเกี่ยวข้องกับ ความรู้สึกมากกว่าการตีความ เพราะ จุด ๆ หนึ่งที่ปรากฏในภาพอาจจะค่อย ๆ แปรเปลี่ยน เป็น สิ่งต่าง ๆ ในจินตนาการก็ได้

คลิกเลย

“

[วิดีโอประกอบการเรียนเรื่อง จุด](#)

”

พบกันชั่วโมงหน้า